



**Tlačová správa
Na priame uverejnenie
Luxemburg 16. decembra**

Investície do letiskových infraštruktúr financovaných z prostriedkov EÚ priniesli nedostatočnú hodnotu za vynaložené peniaze, konštatujú audítori EÚ

Zo správy, ktorú dnes uverejnil Európsky dvor audítorov (EDA), vyplýva, že investície do letísk, ktoré boli financované z prostriedkov EÚ, nepriniesli očakávané výsledky a nevyprodukovali dostatočnú hodnotu za vynaložené peniaze. Pre nedostatočne vhodné plánovanie a prognózy, ako tvrdia audítori EÚ, sa niektoré financované letiská nachádzali príliš blízko seba, zatiaľ čo niektoré stavebné projekty boli príliš rozsiahle vzhľadom na počet lietadiel a cestujúcich.

„Zistili sme, že niektoré letiská nie sú z dlhodobého hľadiska ziskové, niektoré sú nedostatočne využívané a niektoré neboli vôbec využívané,“ uviedol George Pufan, člen EDA zodpovedný za túto správu. „Európska letecká premávka sa má do roku 2030 zdvojnásobiť. Ak má Európa splniť túto dodatočnú požiadavku, Komisia aj členské štáty musia zlepšiť spôsob, akým investujú do našich letísk, a to tak, že budú financovať len tie letiská, ktoré sú ziskové a ktoré si skutočne vyžadujú investície.“

Audítori EÚ skúmali investičné projekty na 20 letiskách – v Estónsku, Grécku, Taliansku, Poľsku a Španielsku – ktoré od roku 2000 do roku 2013 získali vyše 600 mil. EUR z prostriedkov EÚ. Audítori zistili, že len polovica letísk mohla preukázať potrebu investícií financovaných z prostriedkov EÚ a že financovaná infraštruktúra bola často nedostatočne využívaná, pričom prostriedky v hodnote okolo 38 mil. EUR sa vôbec nevyužili.

Počet cestujúcich sa zvýšil len v prípade polovice letísk, v ktorých sa uskutočnil audit, pričom vo viac než polovici týchto prípadov prognózy leteckej premávky významne nadhodnotili nárast. V Cordobe napríklad cestovalo v roku 2013 menej než 7 000 cestujúcich oproti plánovaným 179 000 cestujúcim. Okrem toho v prípade väčšiny letísk bolo k dispozícii málo dôkazov o tom, že došlo k zlepšeniu služieb zákazníkom alebo k regionálnym sociálnoekonomickým prínosom, ako sú vytvorené dodatočné pracovné miesta.

Sedem letísk, najmä tie, ktoré majú menej ako 100 000 cestujúcich za rok, ešte nebolo finančne sebestačných a bez väčšej verejnej finančnej podpory budú mať ťažkosti s udrжанím prevádzky. Napríklad v Grécku boli príjmy letiska v Kastorii v období 2005 až 2012 nepatrné vo výške 176 000 EUR v porovnaní so 7,7 mil. EUR nákladov na udržanie prevádzky letiska za rovnaké obdobie. Audítori dospeli k záveru, že ďalších 16,5 mil. EUR, ktoré sa investovalo do rozšírenia vzletovej a pristávacej dráhy na letisku v Kastorii (ktorá nebola nikdy využitá pre ten typ lietadiel, pre ktorý bola vybudovaná), nemožno považovať za účinné využívanie verejných prostriedkov.

Vo väčšine kontrolovaných letísk audítori zistili omeškania pri výstavbe a konečnom dodaní infraštruktúr, pričom priemerná dĺžka omeškania predstavovala takmer dva roky. V prípade takmer polovice letísk došlo k prekročeniu nákladov, čo znamená, že členské štáty museli minúť približne o 100 mil. EUR viac zo svojich štátnych rozpočtov, ako sa pôvodne plánovalo.

Audítori zistili, že financovanie nebolo dobre koordinované členskými štátmi, napríklad Estónsko, Grécko, Taliansko a Španielsko nemali žiaden strategický dlhodobý plán rozvoja letísk. Navyše pri financovaní nebol zabezpečený dostatočný dohľad zo strany Komisie, ktorá spravidla nevie, ktoré letiská dostali finančné prostriedky, ani v akej sume. V dôsledku tejto situácie Komisia nemá úplný prehľad o všetkých investíciách EÚ v oblasti letísk a má obmedzené možnosti monitorovať a zabezpečiť, aby boli politiky riadne koncipované a realizované.

Cieľom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy prijatej Európskym dvorom audítorov.

Úplné znenie správy je uverejnené na internetovej stránke www.eca.europa.eu.

ECA Press

Damijan Fišer - pracovník tlačového oddelenia

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

Tel.: (+352) 4398 45410 Mobil: (+352) 621 55 22 24

E-mail: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) eca.europa.eu

Poznámky pre vydavateľov

Osobitné správy EDA sa uverejňujú v priebehu roka a prezentujú zistenia vybraných auditov osobitných rozpočtových oblastí EÚ alebo tematických oblastí riadenia.

V tejto osobitnej správe (č. 21/2014) s názvom „**Letiskové infraštruktúry financované z prostriedkov EÚ: nedostatočná hodnota za vynaložené peniaze**“ sa analyzujú investície do letísk financované z prostriedkov EÚ a skúma sa, či bolo možné preukázať potrebu týchto investícií, či boli stavby dokončené včas a v rámci rozpočtových prostriedkov a či sa novovybudované alebo zmodernizované infraštruktúry v plnej miere využívali. Pri audite, ktorý prebiehal od mája 2013 do októbra 2014, sa taktiež hodnotilo, či sa vďaka týmto investíciám zvýšil počet cestujúcich a zlepšili služby zákazníkom a či boli financované letiská finančne životaschopné.

EÚ pridelila na letiskové infraštruktúry v programových obdobiach 2000 – 2013 okolo 4,5 mld. EUR z EFRR, KF a z transeurópskej dopravnej siete (TEN-T). Viac než 2,8 mld. EUR sa poskytlo z EFRR a KF a 75 % tejto sumy sa investovalo v Grécku, Taliansku, Poľsku a Španielsku.

Audit bol zameraný na 20 letísk financovaných z prostriedkov EÚ v piatich členských štátoch (dve v Estónsku, tri v Grécku, päť v Taliansku, dve v Poľsku a osem v Španielsku). Tieto letiská získali v priebehu programových období 2000 až 2006 a 2007 až 2013 z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a Kohézneho fondu (KF) finančné prostriedky EÚ v celkovej výške 666 mil. EUR, z toho bola kontrolovaná suma vo výške 460 mil. EUR.

Záver audítora EÚ

Investície do letísk financované z prostriedkov EÚ vytvorili nedostatočnú hodnotu za vynaložené peniaze. Financoval sa príliš veľký počet letísk, ktoré sa často nachádzali blízko seba, a v mnohých prípadoch boli infraštruktúry predimenzované. Len polovici letísk, v ktorých sa uskutočnil audit, sa podarilo zvýšiť počet cestujúcich a zlepšenia služieb zákazníkom sa buď nezistovali alebo neboli doložené dôkazmi.

Odporúčania audítora EÚ

- **Komisia** by v programovom období 2014 až 2020 mala zabezpečiť, aby členské štáty pridelovali finančné prostriedky EÚ na letiskové infraštruktúry len tým letiskám, ktoré sú finančne životaschopné a v prípade ktorých sa riadne posúdili a preukázali investičné potreby. Tento postup by mal byť súčasťou schvaľovania a monitorovania operačných programov Komisiou.
- **Členské štáty** by mali zostaviť koherentné regionálne, národné a nadnárodné plány rozvoja letísk, aby sa predišlo nadmernej kapacite, duplicitě a nekoordinovaným investíciám do letiskových infraštruktúr.

Komisia poskytuje uistenie vo svojich odpovediach, ktoré sú prílohou k tejto správe, o tom, že na základe týchto skúseností si vzala ponaučenie. V dôsledku toho uplatňuje v príslušných právnych predpisoch na programové obdobie 2014 – 2020 radikálne odlišný prístup.